

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/1031-0/2014
Érkezett:	2014 MÁJ 27.
Adószám:	Donáti u. 35-45.
Példány:	3
Melléklet:	3x5+6 db
Kezelőiroda:	llm

18

Alkotmánybíróság
1015 Budapest, Donáti u. 35-45.

FŐVÁROSI TÖRVÉNYSZÉK 16.	
FŐLAJSTROMSZÁM KEZDŐIRATON	
Postán / Gyűjtőládába / Személyesen / E-mailen / Faxon	
Erkezett:	2014 MÁJ 13.
PÉLDÁNY:	3
MELLÉKLET:	3x5+6 db
FŐLAJSTROMSZÁM:	25512/12
BEJÁRÓSZÁM:	12/2012/9

a
Fővárosi Törvényszék mint elsőfokú bíróság
1055 Budapest, Markó u. 27
útján

LJP

Ügyszám a Fővárosi Törvényszék előtt: 25.P.25.512/2012/9

Tisztelt Alkotmánybíróság!

[Redacted]
[Redacted] indítványozó – kívül jegyzett és meghatalmazással igazolt jogi képviselője, [Redacted] útján – az

Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (Abtv.) 27. §-a alapján ezúton

alkotmányjogi panasz indítványt

terjeszt elő és kéri, hogy a T. Alkotmánybíróság állapítsa meg a Kúria Pfv.IV.21.597/2013/6. ügyszámon meghozott ítéletének alaptörvény-ellenességét és a döntést semmisítse meg az alábbiakra tekintettel.

I.

Az Alkotmánybíróság hatásköre és az indítványozó jogosultsága

Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját.

Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (Abtv.) 27. §-a értelmében az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdekében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés

- a) az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és
- b) az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

Jelen ügyben az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogait az ügy érdekében hozott döntés sérti és az indítványozó a felülvizsgálati kérelemmel a jogorvoslati lehetőségeit kimerítette az alábbiak szerint.

12

II.

Megsemmisíteni kért bírói döntések

A [REDACTED] felperesnek [REDACTED]

[REDACTED] alperessel szemben sajtó-helyreigazítás iránt indított perben a **Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.975/2013/6. sorszámú ítélete** és az ellen előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán a **Kúria által Pfv.IV.21.597/2013/6. ügyszámon meghozott, a megtámadott határozatot hatályában fenntartó ítélete.**

A Kúria ítéletét 2014. március 27. napján vettük kézhez, **jelen panasz benyújtására az Abtv. 30. § (1) bekezdésében biztosított hatvan napon belül került sor, az Abtv. 53. § (2) bekezdése alapján az ügyben első fokon eljáró Fővárosi Törvényszéknél, az Alkotmánybírósághoz címezve.**

III.

Az Alaptörvény megsértett rendelkezései

Az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése értelmében mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát, kapcsolattartását és **jó hírnevét tiszteletben tartsák.**

Az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdése értelmében a **törvény előtt mindenki egyenlő.**

Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése értelmében mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok **részrehajlás nélkül, tisztességes módon** és ésszerű határidőn belül intézzék.

IV.

Közvetlen érintettség

A [REDACTED] hetilap 2012/40 számában 2012. október 04. napján „Az újabb [REDACTED] sztori” címen megjelent szerkesztőségi kommentár a következő valótlan tartalmú tényállítást tartalmazta: „Az elmúlt három évben négy alkalommal írtunk a [REDACTED] ügyéről. Minden alkalommal kerestük vezetőit, írtunk e-mailt, telefonáltunk, megkértünk egy közvetítőt, hogy segítsen.”

Tekintve, hogy a helyreigazító közlemény közzétételére irányuló felhívás eredménytelen maradt, a [REDACTED] 2012. november 22. napján keresetet adott be a [REDACTED] című hetilap szerkesztőségével szemben sajtó-helyreigazítás iránt.

A Fővárosi Törvényszék a 25.P.25.512/2012. számon folytatott sajtó-helyreigazítás iránti perben helyesen állapította meg a tényállást és a jogszabályi előírásoknak mindenben megfelelő, érdemben helyes ítéletet hozott, kötelezte az alperest helyreigazítás közzétételére.

Az elsőfokú ítélettel szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést. Az alperesi fellebbezés nem jelölt meg egyetlen anyagi- vagy eljárásjogi szabálysértést sem, összességében a fellebbezés érvei gyakorlatilag csupán a „hibás és logikátlan” valamint a „teljességgel életszerűtlen” kifejezések használatán alapultak. Az alperes kizárólag az „újságírói szakma” valamint „újságírótól elvárható erőfeszítések” alapján tartotta tévesnek az elsőfokú ítéletet, azonban ezen kifejezések pontos mibenlétét és jogszabályi alapját nem jelölte meg.

Felperes fellebbezési ellenkérelmében kifejtette, hogy nem felel meg a valóságnak az alperesnek a sérelmezett sajtóközleményben tett állítása, miszerint az elmúlt három évben mind a négy alkalommal, amikor a [REDACTED] írtak, **minden alkalommal keresték a vezetőit, írtak e-mailt, telefonáltak, megkerestek egy közvetítőt.** Az adott kontextusban a vezetők megkeresésére vonatkozó állítás nem csupán – az egyébként meg nem történt – pusztán kapcsolatfelvételt utal, hanem arra, hogy az alperes a kiegyensúlyozott újságírás követelményeinek eleget téve a felperest érintő cikkek megjelentetése előtt kereste meg a felperest abból a célból, hogy lehetővé tegye a felperes számára azt, hogy a megjelenés előtt álló cikkben foglalt, rá vonatkozó állításokra reagálhasson, azok valóságtartalmára vonatkozó álláspontját – az egymással ellentétes állításokat kiegyensúlyozottan szerkesztve – a cikkben kifejtse. Alperes tehát tett egy olyan valótlan, sajtónyilvános kijelentést, amellyel azt a látszatot keltette, mintha a megjelenés előtt álló cikkekben foglalt állításokra reakcióként adó újságírói megkeresés ellenére a [REDACTED] nem tartaná fontosnak a vele kapcsolatosan megjelenő sajtóközleményekben a nyilvánosság pontos és korrekt tájékoztatását, illetve a nyilatkozattól való elzárkózással mintegy elismerné az azokban foglaltak helytállóságát. Mindez nyilvánvalóan az indítványozó jó hírnevének súlyos sérelmét jelenti.

A fellebbezési ellenkérelemben is hivatkoztunk a PK 14. számú állásfoglalására, amely a bizonyítási teher kapcsán egyértelműen rögzíti, hogy a sajtóközlemény kifogásolt tényállításának valóságát **a sajtószerv köteles bizonyítani.** Az alperes által előadottak nem igazolták a felperes által kifogásolt közlemény valóságtartalmát.

Az elsőfokú ítélettel szembeni alperesi fellebbezés folytán a **Fővárosi Ítéletábrla a 2.Pf.20.975/2013/6.** számon meghozott ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett részét megváltoztatta és a felperes keresetét teljes egészében elutasította. A Fővárosi Ítéletábrla a kifogásolt közlemény valóságtartalmát egyáltalán nem vizsgálta. A Fővárosi Ítéletábrla ítéletét azon álláspontjára alapította, miszerint

alappal lehet következtetni arra, hogy a közvéleménynek a felperesről elmarasztaló véleménye van, ezért az alperes közlésének esetleges valótlanlansága is elhanyagolható hátrányt jelent, másrészt az alperes lapsajtóorgánumok között elfoglalt helye alapján valószínűtlennek tekinthető, hogy az újságírói valótlanlanságot állítanának.

A másodfokú döntés ellen előterjesztett felperesi felülvizsgálati kérelem folytán a **Kúria által Pfv.IV.21.597/2013/6.** ügyszámon meghozott ítélet a jogerős ítélet hatályában fenntartotta, az alaptörvény-ellenességre vonatkozó felperesi hivatkozásokat minden indokolás nélkül figyelmen kívül hagyta.

V.

A bírói döntések alaptörvény-ellenessége

Miként korábban hivatkoztuk, a Fővárosi Ítéltábla a **kifogásolt közlemény valóság tartalmát egyáltalán nem vizsgálta.** A 2.Pf.20.975/2013/6. számon meghozott másodfokú ítélet indokolása lényegében abból áll, hogy egyrészt a Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint alappal lehet következtetni arra, hogy a közvéleménynek a felperesről elmarasztaló véleménye van, ezért az alperes közlésének esetleges valótlanlansága is elhanyagolható hátrányt jelent, másrészt az alperes lapsajtóorgánumok között elfoglalt helye alapján valószínűtlennek tekinthető, hogy az újságírói valótlanlanságot állítanának.

A Fővárosi Ítéltábla jelen felülvizsgálati kérelemmel támadott ítéletében **arra következtet, hogy a közvéleménynek a felperesről elmarasztaló véleménye van.** Erre a következtetésre ráadásul anélkül jut, hogy erre az alperes egyáltalán hivatkozott volna, továbbá, hogy e körben bármilyen bizonyítást folytatott volna le.

Mindez nyilvánvalóan ellentétes az Alaptörvény XV. cikkében foglaltakkal, mely szerint a törvény előtt mindenki egyenlő. Ellentétes továbbá az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésben rögzített jó hírnév tiszteletben tartására vonatkozó joggal, továbbá az Alaptörvény XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljárásról való joggal.

Sőt a Fővárosi Ítéltábla még ennél is tovább megy és kijelenti, hogy **„ez a közvélemény által is ismert megítélés volt az, amit elsősorban a felperes keresetének megítélésekor figyelembe kellett venni.”** Nemcsak, hogy nem hivatkoznak rá a felek és nincs is e körben semmiféle bizonyítás, még mindezeket túl a Fővárosi Ítéltábla a közvélemény általi vélt negatív megítélést teszi a sajtóközlemény vizsgálata szempontjából egyetlen lényeges kérdéssé! A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint tehát nem az Smtv. 12. § (1) bekezdésében rögzített követelmények – tehát a közlés tényállításainak valótlanlansága – a vizsgálandóak, hanem a felperes közvélemény általi megítélése (amelyre vonatkozóan ugyanakkor csupán – nyilvánvalóan tévesen és megalapozatlanul – következtet).

A Fővárosi Ítéltábla támadott ítéletében tehát nem kevesebbet állít, mint azt, hogy amennyiben bárkiről negatív hangvételű sajtóközlemények jelennek meg, vagy akiről a bíróság minden hivatkozás és bizonyítás nélkül úgy gondolja, hogy róla a közvéleményben negatív kép alakult ki, akkor ezen személy egyszer és mindenkorra kiírta magát az egyenlő jogalanyok köréből, nem rendelkezik azonos jogokkal és nem is számíthat egyenlő jogvédelemre, továbbá vele szemben jogszerűen lehet valótlan tényt állítani, mert egy további sérelmezett közlés valótlanlansága már csak elhanyagolható hátrányt jelent a számára.

A Fővárosi Ítéltábla ítéletéből az is kiolvasható, hogy **ha valaki a bíróság megítélése szerint előkelő helyet foglal el a lapsajtóorgánumok között, az felmenthető az őt terhelő bizonyítási teher alól is, és minden további vizsgálat nélkül igaznak fogadhatóak el a tényállításai.**

Mindezek alapján egyértelmű, hogy a **bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség áll fenn**, amely alapján az Abtv 29. §-ában foglaltaknak megfelelően az alkotmányjogi panasz befogadásnak helye van.

Megjegyezzük, hogy a [REDACTED] 2014/14 számában a Kúria felülvizsgálati döntésének ismertetése is azt az alaptörvény-ellenes másodfokú bírói hivatkozást emeli ki, hogy *„a közvélemény által is ismert megítélés volt az, amit elsősorban a felperes keresetének megítélésekor figyelembe kellett venni.”*

A másodfokú döntéssel szemben benyújtott felülvizsgálati kérelem alaptalanságát mondta ki a Kúria és a jogerős ítéletet Pfv.IV.21.597/2013/6. számon meghozott ítéletével hatályában fenntartotta. **A Kúria ítéletének indokolásában egyáltalán nem vizsgálta a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott alaptörvény-ellenességeket**, ugyanakkor nem is adta indokát ezen hivatkozások vizsgálata mellőzésének. Ráadásul annak ellenére, hogy mind a négy [REDACTED] ről szóló cikk esetén a felülvizsgálati kérelemben is pontosan bemutatásra került az alperesi állítások („minden alkalommal kerestük vezetőit”) valótlanlansága, a Kúria arra a következtetésre, hogy a jogerős ítélet érdemben helyes, mert „az alperes részéről érdemben igazolni tudták, hogy tettek kísérletet az alperes álláspontjának előzetes megismerésére...”

Az indítványozó a felülvizsgálati kérelemmel a jogorvoslati lehetőségeit kimerítette.

Felülvizsgálati ellenkérelmében az alperes hivatkozott új érvként arra is, hogy a **véleménynyilvánítás szabadsága** sérülne, ha valótlan tényállításait helyre kellene igazítania. Ismételten szükséges tehát annak rögzítése is, hogy a sajtó-helyreigazítás nem jelenti a véleménynyilvánítás korlátozását és alperes a valótlan tényállítás helyreigazítása alól nyilvánvalóan nem mentesülhet a véleménynyilvánítás szabadságára hivatkozással.

Miként a 30/1992. (V. 26.) AB határozat is kifejti, a szabad véleménynyilvánításhoz való jog nem korlátozhatatlan, nem abszolút jog, annak korlátozását az alkotmányos alapértékek védelme szükségszerűvé és indokoltá teszik.

Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányának 19. cikke szintén kimondja, hogy a szabad véleménynyilvánításra való jog korlátját jelenti mások jogainak vagy jó hírnevének tiszteletben tartása.

Az 165/2011. (XII. 20.) AB határozat kifejti továbbá azt is, hogy az Smtv. lényegében a valamennyi médium által nyújtott szolgáltatásra irányadó tartalmi előírások összessége. Az Smtv. alapelvi szinten rögzíti a sajtó útján történő bűncselekmény elkövetésének, az arra való felhívásnak a tilalmát, a közérkölcstől sértő tartalmak közzétételének és mások személyhez fűződő jogai megsértésének tilalmát [4. § (3) bekezdés], valamint a közösség jogait megfogalmazó 10. §-ában a médiarendszer egészének feladatául fogalmazza meg a hiteles, gyors és pontos tájékoztatást. Az Smtv. 13. §-a — a 2011. évi XIX. törvény 3. §-ának hatálybalépését követően — csak a lineáris szolgáltatókat kötelezi, a 14-20. §-ai közötti elvárások azonban minden médiatartalom-szolgáltatóra kiterjednek. Ezek között jelenik meg az emberi méltóság tisztelete, a nyilatkozatot adó személy Smtv.-ben szabályozott jogainak védelme, az alkotmányos rend tiszteletben tartása és az emberi jogok megsértésének tilalma.

A kifogásolt bírói döntések alaptörvény-ellenessége tehát az alábbiak szerint foglalható össze:

A jó hírnév tiszteletben tartásához való jog sérelmét jelenti a bíróság azon minden bizonyítottságot nélkülöző „következtetése”, hogy a közvéleménynek a felperesről elmarasztaló véleménye van (amiből az Ítéltábla azt a további következtetést is levonja, hogy az alperes közzétételének, a felperesre vonatkozó sértő tényállításának esetleges valótlansága is elhanyagolható hátrányt jelen).

A törvény előtti egyenlőség teljesen egyértelmű sérelmét jelenti azon bírói alapvetés, hogy egyik oldalról a felperesről a közvéleménynek elmarasztaló véleménye van (és ezért megítélését, működését egy esetleges valótlán tényállítás nem is befolyásolja), másik oldalról ugyanakkor úgy tekint az alperesi sajtóorgánumra, amelynek a lapsajtóorgánumok között elfoglalt helyére tekintettel újságírói valószínűleg igazat állítanak.

A pártatlanság, az elfogulatlan és tisztességes eljárás alkotmányos követelmény (52/1996. (XI. 14.) AB határozat). A tisztességes eljáráshoz való jog az eljárási jogok anyajoga.

A tisztességes eljáráshoz való alkotmányos jogot sértő volt az eljárás, mert

- a jó hírnév és
- a törvény előtti egyenlőség követelményei sérültek,
- az Ítéltábla az eljárásjogi kötelezettségeit megszegve a kifogásolt közlemény valóságtartalmát egyáltalán nem vizsgálta,

- a sajtószervet terhelő bizonyítási kötelezettséget mellőzte, megsértve ezzel a PK 14. számú állásfoglalásban is rögzített eljárásjogi követelményeket,
- a felülvizsgálati kérelemben felhozott érveket a Kúria indokolás nélkül figyelmen kívül hagyta.

Mindezek alapján a sérelmezett bírósági döntések alaptörvény-ellenessége megállapítható és igazolt.

VI.

Kifejezett kérelem

Az Abtv. 43. § (1) bekezdése alapján kérjük a Kúria által Pfv.IV.21.597/2013/6. ügyszámon meghozott ítélete (és a felülvizsgálati eljárásban a Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.975/2013/6. sorszámú hatályában fenntartott ítélete) alaptörvény-ellenességének megállapítását és a döntés megsemmisítését.

Egyebekben nyilatkozunk, hogy az indítványozó adatai nyilvános kezeléséhez, illetve az indítványa nyilvánosságra hozatalához nem járul hozzá.

Budapest, 2014. május 12.

Mellékletek:

1. Ügyvédi meghatalmazás
2. Fővárosi Törvényszék 25.P.512/2012/7. sz. ítélete
3. Fővárosi Ítéltábla 2. Pf.20.875/2013/4. sz. ítélete
[redacted] felülvizsgálati kérelme (2014. október 16.)
[redacted] észrevétele (2014. december 18.)
6. Kúria Pfv.IV.21.597/2013/6. sz. ítélete